

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa:

Urbroj:

Zagreb, _____ 2016.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave (predlagatelj: Ivan Vilibor Sinčić, zastupnik u Hrvatskome saboru) – mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 014-01/16-01/01, urbroja: 65-16-03 od 27. travnja 2016.

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, broj 81/13), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o izmjeni Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave (predlagatelj: Ivan Vilibor Sinčić, zastupnik u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

M I Š L J E N J E

Vlada ne podržava predmetni Prijedlog zakona.

Člankom 1. Prijedloga zakona predlaže se izmjena članka 3. stavka 4. Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave na način da će Hrvatski sabor raspisati referendum o pitanjima iz stavka 2. i 3. toga članka ako to zatraži tri posto od ukupnog broja birača u Republici Hrvatskoj, umjesto sadašnjih deset posto od ukupnog broja birača.

Prije svega Vlada ukazuje da je raspisivanje državnog referenduma uređeno Ustavom Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka USRH) te je člankom 87. propisano sljedeće:

„Hrvatski sabor može raspisati referendum o prijedlogu za promjenu Ustava, o prijedlogu zakona ili o drugom pitanju iz svog djelokruga.

Predsjednik Republike može na prijedlog Vlade i uz supotpis predsjednika Vlade raspisati referendum o prijedlogu promjene Ustava ili o drugom pitanju za koje drži da je važno za neovisnost, jedinstvenost i opstojnost Republike Hrvatske.

O pitanjima iz stavka 1. i 2. ovoga članka Hrvatski sabor će raspisati referendum u skladu sa zakonom ako to zatraži **deset posto** od ukupnog broja birača u Republici Hrvatskoj.

Na referendumu se odlučuje većinom birača koji su pristupili referendumu.

Odluka donesena na referendumu obvezatna je.

O referendumu se donosi zakon. Zakonom se mogu propisati i uvjeti za održavanje savjetodavnog referenduma.“

Istodobno, člankom 3. Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“, br. 33/96, 92/01, 58/06, 69/07 i 38/09), propisano je sljedeće:

„Državni referendum mogu raspisati Hrvatski sabor i predsjednik Republike Hrvatske.

Hrvatski sabor može raspisati referendum o prijedlogu za promjenu Ustava, o prijedlogu zakona ili o drugom pitanju iz svog djelokruga.

Predsjednik Republike može na prijedlog Vlade i uz supotpis predsjednika Vlade raspisati referendum o prijedlogu promjene Ustava ili o drugom pitanju za koje drži da je važno za neovisnost i opstojnost Republike Hrvatske.

Hrvatski sabor će raspisati referendum o pitanjima iz stavka 2. i 3. ovoga članka ako to zatraži **deset posto** od ukupnog broja birača u Republici Hrvatskoj.

Državni referendum mora se raspisati radi donošenja odluke o udruživanju Republike Hrvatske u savez s drugim državama.“

Iz citiranih odredaba sasvim je jasno vidljivo da je veličina od **deset posto** od ukupnog broja birača u Republici Hrvatskoj propisana važećim Zakonom kojim se uređuje raspisivanje i provedba referenduma, u potpunosti sukladna odredbi Ustava kojom je ta veličina utvrđena.

Opće je poznato jedno od temeljnih pravnih načela, koje je ugrađeno i u članak 5. Ustava, slijedom kojeg u Republici Hrvatskoj zakoni moraju biti u suglasnosti s Ustavom, a ostali propisi i s Ustavom i sa zakonom.

Rješenje predloženo predmetnim Prijedlogom zakona bilo bi u direktnoj suprotnosti s Ustavom Republike Hrvatske, što je sasvim dovoljna činjenica za neprihvatanje istoga.

Osim toga, upitno je bi li smanjivanje broja potpisa birača potrebnih za raspisivanje referenduma sa deset na tri posto pridonijelo demokratizaciji procesa odlučivanja građana ili bi proizvelo suprotan efekt i dovelo do obezvrjeđivanja toga demokratskog instituta.

Ovdje je potrebno ukazati i na prethodno navedenu odredbu članka 87. Ustava, slijedom koje se na referendumu odlučuje većinom birača koji su pristupili referendumu, što znači da za donošenje odluke na referendumu nije propisan nikakav prag niti broj birača koji bi trebali pristupiti, odnosno izjasniti se na referendumu.

Što se tiče samog teksta predmetnog Prijedloga zakona, ukazuje se da isti nije uređen sukladno Jedinstvenim metodološko-nomotehničkim pravilima za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor („Narodne novine“ broj 74/15).

Naime, sukladno članku 51. navedenih Pravila, u članku 1. Prijedloga zakona trebalo je navesti puni naziv propisa koji se mijenja te naziv i broj službenog glasila u kojem je objavljen osnovni tekst Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“, br. 33/96, 92/01, 58/06 – Odluka USRH, 69/07– Odluka USRH i 38/09).

Također, u slučaju kada se mijenja samo jedna riječ unutar jednog stavka u članku zakona, slijedom članka 52. Pravila nije potrebno mijenjati čitav stavak, već samo riječ koja se mijenja zamijeniti drugom riječju.

Slijedom svega navedenog Vlada ne može dati pozitivno mišljenje na predmetni Prijedlog zakona.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Dubravku Jurlinu Alibegović, ministricu uprave, Žarka Katića, zamjenika ministricu uprave, te Borisa Miloševića, Jagodu Botički, Marka Kovačića i Bernarda Gršića, pomoćnike ministricu uprave.

PREDSJEDNIK

Tihomir Orešković

P.Z. br. 46

HRVATSKI SABOR

KLASA: 014-01/16-01/01

URBROJ: 65-16-03

Zagreb, 27. travnja 2016.

50 — VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Primljeno:	29-04-2016	
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
022-03/16-12/32	S0301	
Uredžbeni broj:	Pril.	Vrij.
65-16-03	2	-

09

VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem, radi davanja mišljenja, **Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave**, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavio Ivan Vilibor Sinčić, zastupnik u Hrvatskom saboru, aktom od 27. travnja 2016. godine.

PREDSJEDNIK

akademik Željko Reiner

P.Z. br. 46

HRVATSKI SABOR

Zastupnik Ivan Vilibor Sinčić

Klasa:

Urbroj:

Zagreb, 27. travnja 2016.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

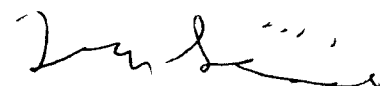
Primljeno: 27-04-2016		
Klasifikacijski broj	Grupa	
014-01/16-01/01	65	
Uredbeni broj	Pril.	Vrij.
6534-16-01	1	-

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora, saborski zastupnik Ivan Vilibor Sinčić podnosi Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Kao predlagatelj u radu Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela sudjelovat će Ivan Vilibor Sinčić, saborski zastupnik stranke Živi zid.

Predlagatelj:

Saborski zastupnik Ivan Vilibor Sinčić

PREDLAGATELJ: Saborski zastupnik Ivan Vilibor Sinčić

Zagreb, 27. travnja 2016.

**Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u
obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave**

27. travnja 2016.

Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona nalazi se u odredbi članka 87. Ustava Republike Hrvatske

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

U Republici Hrvatskoj referendum je, kao oblik izravne demokracije, odnosno izravnog sudjelovanja građana u donošenju odluka, uređen Zakonom o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave. („Narodne novine“, broj: 33/96., 92/01., 44/06., 58/06. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 69/07. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 38/09. – u daljnjem tekstu: važeći Zakon).

Važnost referendumske odlučivanja u demokratskom društvu niti je potrebno posebno objašnjavati niti se smije dovoditi u pitanje - referendum kao oblik vršenja državne vlasti izravno od strane građana i građanki predstavlja dobrodošao korektiv demokratskog postupanja zakonodavne i izvršne vlasti.

Međutim, zbog previsokog broja potpisa potrebnih za raspisivanje referenduma, referendumske inicijative često propadaju. Evo i konkretnih primjera: Inicijativa za referendum o pristupanju Hrvatske NATO savezu u ožujku i travnju 2008. godine prikupila je nedovoljnih 124.457 potpisa, referendumska inicijativa "More je kopno" koja je krajem 2009. skupljala potpise za referendum o arbitraži o hrvatsko-slovenskom razgraničenju prikupila je također nedovoljnih 200.000 potpisa.

"Referendumski ustanak" iz 2013. koji je pokušao skupiti potpise za referendum po čak 4 pitanja skupio je od 116 do 124 tisuće potpisa po pitanju. Taj broj također nije bio dovoljan za raspisivanje referenduma. Ista situacija se dogodila i 2014. kada inicijativa "Birajmo zastupnike imenom i prezimenom" nije skupila dovoljan broj potpisa usprkos tome što su ih skupili 380.649.

Iz tog razloga 2015. je pokrenut "Referendum o referendumu", odnosno inicijativa čiji je cilj bio izmjena Zakona o referendumu kojim bi za raspisivanje referenduma bilo dovoljno skupiti potpise 5 umjesto 10% birača, dakle nešto manje od 200.000 umjesto trenutnih 373.871. Ta inicijativa uspjela je skupiti također nedovoljnih 340.000 potpisa, čime je i ona propala.

Upravo iz tog razloga **predlažem da se važeći Zakon izmjeni na način da se broj potpisa potrebnih za raspisivanje referenduma smanji s trenutnih deset posto od ukupnog broja birača, na tri posto od ukupnog broja birača.**

Na taj način bi se građanima olakšao proces skupljanja potpisa za referendumske inicijative što bi pridonijelo demokratizaciji procesa odlučivanja o za građanima bitnim stvarima.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDENJE ZAKONA

Provedba ovog Zakona ne zahtjeva osiguranje dodatnih sredstava u državnom proračunu.

IV. ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Uz prijedlog za donošenje ovog zakona prilaže se tekst Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave.

„Članak 3.

Državni referendum mogu raspisati Hrvatski sabor i predsjednik Republike Hrvatske.

Hrvatski sabor može raspisati referendum o prijedlogu za promjenu Ustava, o prijedlogu zakona ili drugom pitanju iz svog djelokruga.

Predsjednik Republike može na prijedlog Vlade i uz supotpis predsjednika Vlade raspisati referendum o prijedlogu promjene Ustava ili o drugom pitanju za koje drži da je važno za neovisnost i opstojnost Republike Hrvatske.

Hrvatski sabor će raspisati referendum o pitanjima iz stavka 2. i 3. ovoga članka ako to zatraži deset posto od ukupnog broja birača u Republici Hrvatskoj.

Državni referendum mora se raspisati radi donošenja odluke o udruživanju Republike Hrvatske u savez s drugim državama. „

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O REFERENDUMU I DRUGIM OBLICIMA OSOBNOG
SUDJELOVANJA U OBAVLJANJU DRŽAVNE VLASTI I LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE)
SAMOUPRAVE**

Članak 1.

U članku 3., stavak 4 mijenja se i glasi: „Hrvatski sabor će raspisati referendum o pitanjima iz stavka 2. i 3. ovoga članka ako to zatraži tri posto od ukupnog broja birača u Republici Hrvatskoj.“

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovom izmjenom smanjuje se broj potpisa potrebnih za raspisivanje referenduma.

Uz članak 2.

Ovom odredbom uređuje se stupanje na snagu ovog Zakona.